

*Uit de afdeling Tandheelkundige Röntgenologie van de Katholieke Universiteit te Nijmegen.
Hoofd: A. C. M. van de Poel.*

ENIGE OPBERGSYSTEMEN VOOR RÖNTGEN-FOTO'S*)

M. J. G. M. KLOPROGGE

Niet al de in de praktijk genomen röntgenfoto's zullen worden bewaard. Is dit wel het geval dan kan dit met behulp van een aantal opbergsystemen, die wat betreft indeling, bruikbaarheid en kostprijs onderling nogal sterk variëren. In grote lijnen kunnen de navolgend beschreven systemen in twee groepen worden ingedeeld. De eerste groep heeft voornamelijk een archieffunctie, dat wil zeggen bij deze systemen wordt uitgegaan van de veronderstelling dat de opgeborgen foto's slechts zelden of in het geheel niet meer worden geraadpleegd. Bij de tweede groep kunnen de gemaakte opnamen te allen tijde direct worden geraadpleegd. Tot de eerste groep worden gerekend:

1. De „Komet-Filmtasche“

De bedrukte en aan de zijkant van een zelfklevende rand voorziene papieren stroken moeten worden dubbelgevouwen. Hierdoor ontstaat een klein insteekenvelopenje (afb. 1). Aangezien de foto niet geheel wordt omvat is de kans op beschadigen groot. Bovendien kan de foto gemakkelijk uit het enveloppe glijden waardoor de opnamen van verschillende patiënten kunnen worden verwisseld. De uitvoering is zeer kwetsbaar en bovendien prijzig. De minimale afname bedraagt 150 stuks en kan desgewenst worden geleverd in een bijpassende opbergsdoos.

2. SNOUT Loonzakje (105 x 65 mm)

ESVEHA no. 472/11

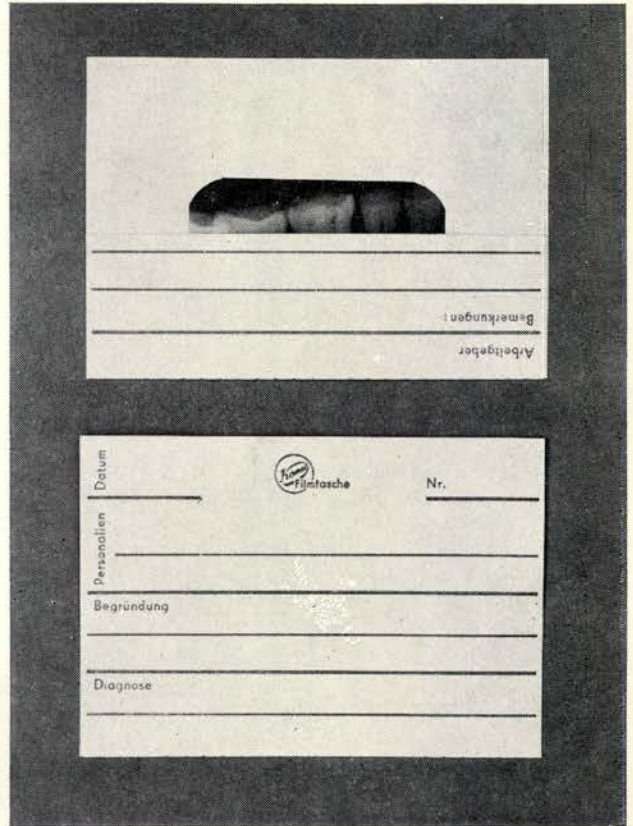
In de papieren zakjes kunnen zowel peri-apicale, lange bitewings als occlusaal films worden opgeborgen. Verschillende zakjes samen kunnen worden bewaard in een kaartendoos van formaat A/7 (105 x 74 mm) – die in diverse uitvoeringen verkrijgbaar zijn – waaraan om het nazoeken te vereenvoudigen een alfabet wordt toegevoegd. Met behulp van witte plakkaatinkt kunnen de foto's worden gemerkt. De aldus opgeborgen foto's bevinden zich in een overzichtelijk en goed hanteerbaar systeem.

Tot de tweede groep worden gerekend:

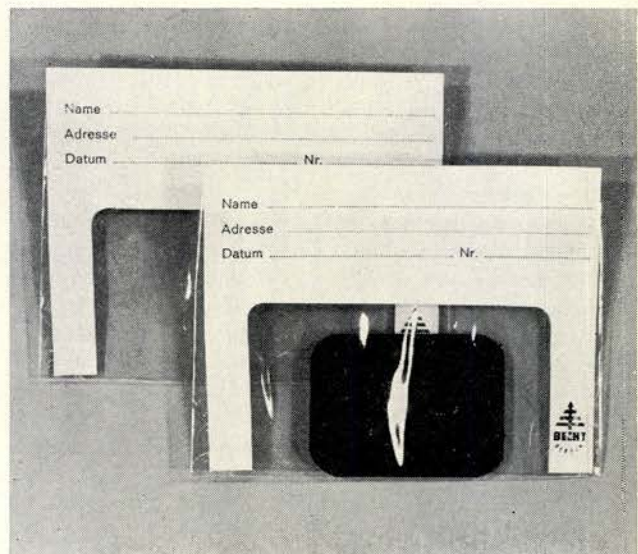
1. De „Zellglasbeutel“

Deze zeer kwetsbare „Beutel“ bestaat uit een doorzichtig cellofaan enveloppe waarin een dun bedrukt papieren kaartje is geschoven. Hierin is een uitsparing aangebracht, waardoor de foto direct op de lichtbak kan worden bekeken (afb. 2). Worden meer dan één opname in een enve-

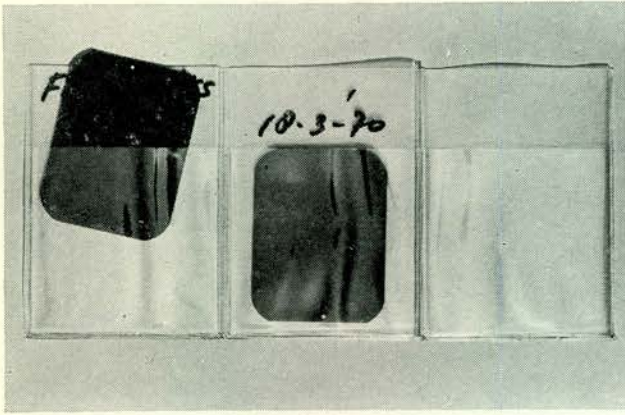
*) Al de in dit artikel beschreven systemen zijn normaal in de handel verkrijgbaar.

Afb. 1. Komet-Filmtasche. (Röntgenfilmkartei – Filmtaschen für Rö-Zahnfilme mit Selbstkleber; Gebr. Brasseler – Lemgo.)

Afb. 2. Zellglasbeutel für Röntgenfilme no. 84. (Becht, Offenburg.)

Afb. 3. Röntgensichtordner.
(Kartei Dienst Verlag, 8 München 61, Insterburgerstrasse 2,
Postfach 24.)

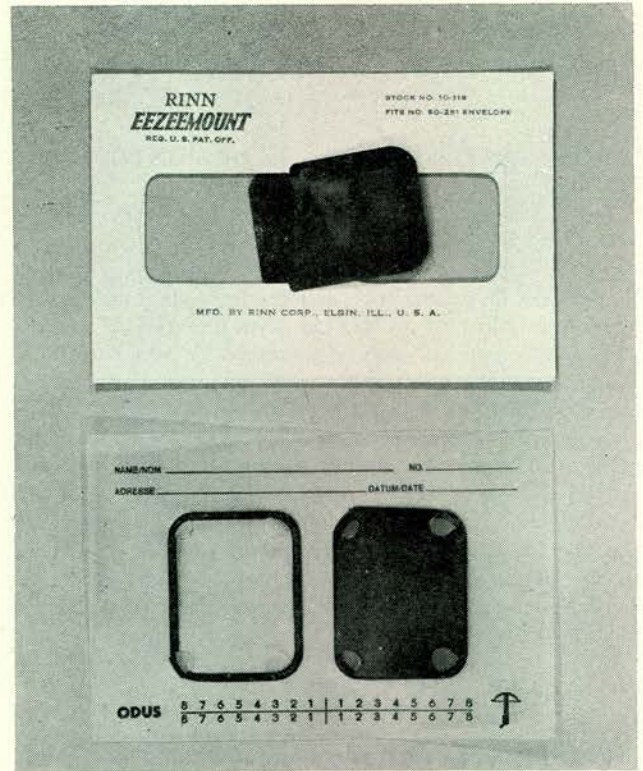
lopje geschoven dan gaat deze mogelijkheid natuurlijk verloren.

2. De „Röntgensichtordner“ (afb. 3)

Het stevige transparante plastic enveloppe beschermt de foto afdoende tegen eventuele beschadiging, maar de röntgenfoto kan er wel gemakkelijk uitvallen. De bedoeling van de fabrikant is, dat in ieder zakje maar één opname wordt geplaatst, die dan ook direct te raadplegen is. Op de langere achterflap kunnen de administratieve gegevens met behulp van een viltstift of ballpoint worden geschreven. Het geheel wordt geleverd in stroken van 100 stuks (in 2 rijen van 50). Lange bitewings en occlusaal foto's kunnen hierin echter niet worden bewaard.

3. Rinn Eezeemount maskers

Deze stevige kartonnen maskers bevatten een aantal uitsparingen waarin de films op een eenvoudige manier door middel van sleuven worden geklemd (afb. 4 boven). Om tegemoet te komen aan de wensen van de tandarts kunnen deze maskers voor vrijwel ieder gewenst filmformaat en in vrijwel iedere gewenste samenstelling door de fabrikant worden geleverd. Ze zijn bovendien makkelijk op elke gewenste grootte te knippen. De voordelen van dit systeem zijn, dat de foto's niet alleen direct op de lichtbak kunnen worden bekeken, en in een juiste onderlinge relatie staan, maar dat ook al het overtollige licht wordt afgeschermd waardoor het interpreteren van de opname aanzienlijk wordt vergemakkelijkt (Van de Poel, 1970). Als nadeel moet worden gewezen op de relatief hoge kostprijs en het feit dat de minimale afname 25 stuks bedraagt.

Afb. 4.
Boven: Rinn Eezeemount masker (achterzijde).
(Rinn Corporation, 1212 Abbott Drive, Elgin, Illinois 60121,
U.S.A.)

Onder: Odus, doorzichtige plastic maskers.
(Odus, Dental Ag., Dietikon-Zürich.)

N.B. Duidelijk is het verschil te zien van de manier waarop de foto's worden ingeramd.

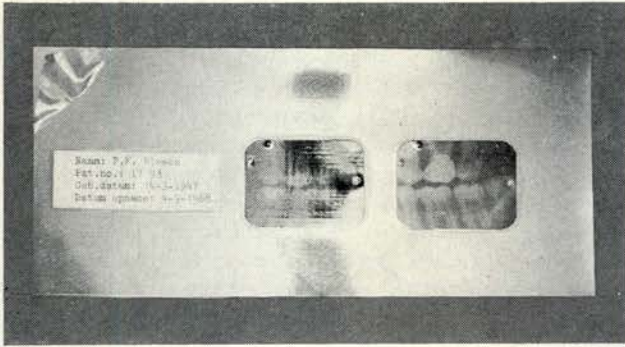
4. Odus vellen

In tegenstelling tot het Rinn Eezeemount systeem hebben deze transparante kunststofvellen geen uitsparingen. De foto's worden hierop bevestigd door middel van in het vel uitgestanste hoekjes (afb. 4 onder). Doordat de maskers moeilijk vlak zijn te houden kost de filmmontage veel tijd.

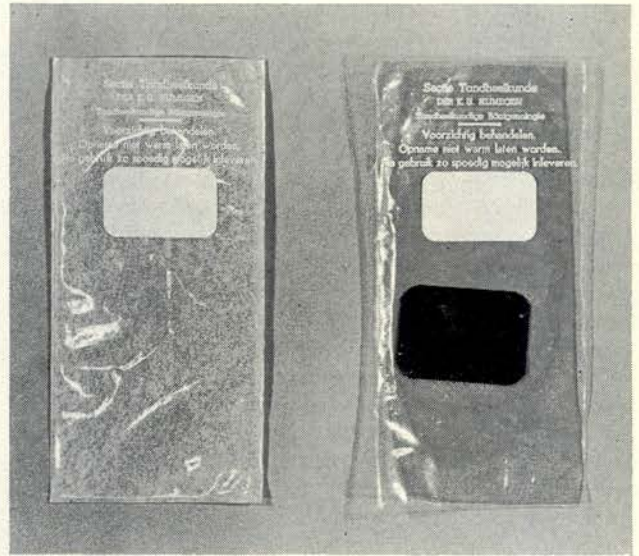
Ook de aldus opgeborgene foto's kunnen direct op de lichtbak worden bekeken, maar hier wordt het overtollige licht niet afgeschermd. Een bezwaar is dat als een aantal maskers samen worden opgeborgene de hoekjes onderling gaan klemmen, waardoor de foto's uit de bevestiging vallen. Net als bij de Rinn Eezeemount is ook dit systeem in alle maten leverbaar.

5. Plastic „sheets“ (afb. 5)

Op deze transparante vellen, die in elk gewenst formaat en

Afb. 5. Plastic „sheet”: triacel cellulose di-acetaat, meest gebruikte dikte 300 g/m². (Fabriek van chemische produkten Vondelingenplaat N.V., Postbus 7120, Rotterdam.) De röntgenfoto's zijn hier vastgezet met behulp van Boeklon (Commercial Plastic N.V., Boekelo).

Afb. 6. Bedrukte Plio-zakjes. (Papierindustrie Straten & Boon N.V., Dolderseweg 107-109, Den Dolder.) Op het witte rechthoekje kunnen de administratieve gegevens worden vastgelegd.

dikte worden geleverd (meest gebruikt 300 g/m²) kunnen de foto's op de volgende manieren worden bevestigd:

- a. met behulp van nieten, waardoor de foto wordt beschadigd;
- b. met behulp van doorzichtig plakband;
- c. met behulp van zelfklevend glashelder plastic (Boeklon) (Van Ooy, 1968).

Het bevestigen van de foto's is arbeidsintensiever dan bij de andere systemen, echter de prijs is lager en de foto's kunnen, als voor iedere patiënt een vel wordt gereserveerd, op een zeer overzichtelijke manier worden gerangschikt. Bovendien is men niet gebonden aan een bepaald filmformaat. De gegevens van de patiënt kunnen op een zelfklevend etiket of met witte plakkaatinkt c.q. viltstift op de „sheet” worden geschreven.

Het bezwaar van de niet afgeschermden randen om de ingeraamde foto's bij de twee voorafgaande systemen, is te verhelpen door zelf een bijpassend ondoorzichtig masker te knippen en op de lichtbak te leggen.

Van tijd tot tijd is het noodzakelijk om een foto direct nadat hij is gemaakt te bekijken, waarbij de kans groot is dat de nog natte foto wordt beschadigd. Door de foto met aanhangend water in een zogenaamd Plio filmzakje te doen, wordt dit voorkomen (afb. 6). De film kan nu zo op de lichtbak worden gelegd en bekeken. Om lekken te voorkomen wordt het Plio-zakje dichtgeschroeid met behulp van een heatseal apparaat. (Fa. Piek Handelsonderneming N.V., Amersfoort.)

Samenvatting:

Er worden een tweetal opbergssystemen besproken:

- a. een groep uitsluitend bestemd voor archiefdoeleinden en
- b. een groep waarbij de foto's zodanig zijn opgeborgen, dat ze voor direct gebruik gereed zijn.

Van elke groep worden een aantal voorbeelden gegeven.

Bovendien wordt een verpakkingssysteem vermeld met behulp waarvan een opname zonder kans op beschadiging „nat” kan worden bekeken.

Summary:

Title: Some of the filing systems for dental roentgenograms.

Two filing systems are discussed:

- a. one group exclusively intended for archives and
- b. one group by which the roentgenograms are filed in such a way that they are directly at hand.

Examples are given of each group.

In addition a packing-system is mentioned by means of which an exposure can be interpreted without being damaged when it is still wet.

Literatuur:

1. Aken, J. van (1965): Persoonlijke mededeling.
2. Ooy, C. van (1968): Het monteren van een röntgenstatus met behulp van zelfklevend plastic. N.T.v.T. 75: 8-9, 618.
3. Poel, A. van de (1970): Lichtbakken; „Do it yourself”. N.T.v.T. 77: 8-9, 324.

Philips van Leydenlaan 25,
Nijmegen.